

Budapestre vonatkozó újságcikk

Osztályozás

362

Szerző: Lukács Sarolta

Cím: A szegénygondozást sürgősen reformálni kell!

Forrás: Pesti Hírlap

Bp
(Hely)

1928. 11. 24
(Idő)

(Köt. v. füz.) (C)

A szegénygondozást sürgősen reformálni kell!

Írta: Lukács Sarolta, a Magyar Vörös Kereszt alelnöknője.

Fejlettebb államokban a mozgékony, az élettel folytonos kapcsolatban álló szociális munka mindig elől jár megérzés, meglátás, új kezdeményezés tekintetében. A törvényhozás csak kullog a nyomában. Néltünk a szociális munka fogalma kevésbé ismeret és ez a magyarázata és egyben mentése is, hogy ennek nem tulajdonítanak kellő fontosságot. Meghatározását az 1928 nyarán Párizsban tartott Szociális Munka Kongresszusának programjából veszem: A szociális munka fogalma magában foglal minden olyan törekvést, amely a szegénységből származó szenvedés enyhítését, egyének és családok normális életviszonyok közé való visszasegítését, valamint a szociális szenvedések megelőzését, a közület gazdasági helyzetének és életviszonyainak a javítását célozza egyéni család-gondozás, az inségesek különböző kategóriáinak csoportos védelme, társadalmi akció és törvényhozás, szociális kutatások és adatgyűjtés útján. A szociális munka következképpen bizonyos fokig egészségügyi és nevelői munkát is jelent. Ez a meghatározás tag kereteket biztosít a szociális munkának, hogy azonban ezen kereteket értékes, eredményes munkával lehessen kitölteni, egységes irányelvek szerinti rendszeres, tervszerű szociális munkára és hivatásszerűen dolgozó sokoldalú tudással bíró, szociális munkásokra van szükség.

A szegénygondozás országos rendezése hazánkban a kiáltó szükségesség mellett lélektanilag sem volt sohasem olyan aktuális, mint most, amikor a betegség, agkori és rokkantsági biztosítás oly sok szenvedőnek biztosít jog alapján támogatást. Lecsökkent és évről-évre csökkenni fog azoknak a száma, akik semilyen módon sincsenek biztosítva.

Az a szociális kötelességérzet, amelyről a

Katolikus Nagygyűlésen hallottunk és amelynek visszhangja measze kihatott, készlet ennek a cikknek a megírására, elsősorban Budapest szegényeinek érdekében.

Vass József népjóléti miniszter ur meleg szociális érzelme és megértéséből fakadt megbízása alapján Budapest székesfőváros területén a Magyar Vörös Kereszt Egylet szakképzett szociális munkásai felvették a szegénykatasztert, ami körülbelül 35.000 családlátogatást jelent. A munka statisztikai földolgozásának eredménye 19.759 állandó anyagi vagy erkölcsi gondozásra szoruló egyén kimutatása. Ez a tömeg a legkülönbözőbb társadalmi osztályoknak az elesetteiből áll és egyetlen közös vonásuk, hogy támogatásra szorulnak. A velük való bánásmódnak épen olyan sokoldalunak kell lennie, mint amilyen különböző a reászorultság oka. Talán legmegtebbentőbb a statisztikának az az adata, amely szerint a gondozásra szorultak közül 7900 egyén, vagyis a segélyezendők 39 százaléka beteg, 3707 egyén pedig (19.2%) teljesen munkaképtelen.

Sőtét képet ad lakástatistikánk is, amelynek egyetlen adatára hivatkozom csak: a gondozásra szorulóak száma a velük együtt lakó, de nem segélyezendő személyekkel együtt: 29.893 lélekből áll, akik 6476 lakásban laknak. Ezekben a lakásokban 17.942 fekvőhely van, 11.951 embernek tehát (40%) nincs külön fekvőhelye. Még csak azt az egy adatot említem meg, hogy 1964 családnak és a körükbe tartozó 4199 egyénnek kimutatható jövedelme egyáltalán nincsen.

Statisztikánk kerületenkint földolgozva és összesítve készen áll. Táblázataink felölelik a segélyre szorultaknak, kor, nem és vallás szerinti megoszlását, munkaképességük, foglalkoztatottságuk, egészségügyi, kereseti, képzettségi, foglalkozási és lakásvizonyaiknak ismertetését.

A szegénykataszter pillanatnevivel. Egy, legfeljebb két látogatás eredménye. Alap egy rendszeres, tervszerű szegénygondozás beállítására. Ezen folytatólagos munka nélkül azonban néhány hónap alatt érték len adathalmazt válik az a nagy munka, amely a oly nagy anyagi áldozat, sok fáradság és szeretet fekszik. A jelenleg érvényben levő keret-törvény, amely a szegényellátás kérdését szabályozza, 1872-ből való. Ujabb rendeletekkel bővült ugyan, azonban ezek a rendeletek a szegénygondozásnak inkább csak egyes ágaira vonatkoznak. Kivétel az 1911-es szabályrendelet, amely Budapest székesfővárosra vonatkozik és amely fogadalmat tett önkéntes népjóléti megbízottakra (szegénygyámok) bizza a kerületi elöljáróságok jótékonyági ügyosztályai keretében a szegénygondozást. Ez a szervezet ma is fennáll, de csak néhány kivételes tagja folytatja áldozatos munkáját, úgyhogy a szervezet maga jelen-

legi formájában egy rendszeres, állandó, preventív, egészségügyi vonatkozásban irányító, szociális szempontból gondozást teljesítő munkára nem alkalmas. Annyira változtak a viszonyok, a szegénygondozás ma annyira nem csupán egy szépen rendezett osztás kérdése, hanem egyénenként alkalmazott erkölcsi és anyagi talpraállítási törekvés, hogy ha nagyon elmaradtak nem akarunk lenni, legalább a fennálló kereteken belül sürgős reformra van szükség.

Ugy a szegények, mint saját magunk jól fel-fogott érdeke, hogy ne csupán havi 4-8 pengő nyomtalanul szétfolyó könyörödományt adjunk a nyomorgóknak, hanem állítsunk melléjük egy állandó gondozót, aki ügyeikben eljár és a pénzsegélyt gazdaságos felhasználását ellenőrzi. Előfizet például egy hónapra napi félliter tejre (6.60 P.), vagy kávéra kenyérral (9 P.), esetleg erejéhez mért munkát szerez nekik és megadja az elhagyatottnak azt a mindennél többet jelentő érzést, hogy van valaki, akihez tartozik és aki törődik vele.

Ha statisztikát készíthetnének azokról az összegekről, amelyeket évenként szétosztanak az ajándó sorok és névjegyek alapján érdemteleneknek, ki-tünnék, hogy bőven kitelnék belőle egy gondozói

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

Hely

Idő

Személy

Helyszám

Szerző:

Cím:

szervezet beállításának a költsége. Ezek a hivatasos segélykérők láncszerűen két-három protekciót is igénybe vesznek, hogy egy-egy ajánló sorhoz, vagy névjegyhez jussanak, ami nekik biztos pénzt jelent, s vannak, akik kérvények írásáért és ajánló sorok szerzéséért províziót kötnek ki maguknak.

(Oldal)

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Székesfővárosi házi nyomda 1927 — 1695

Az ilyen iparszerűen üzött segélykérés kiküszöbölése nemcsak az igazán szegényeknek eminens érdeke, hanem társadalomerköles szempontjából is sulyos fontosságú kérdés.

Amidőn nem minden önérték nélkül beszélünk hazánk javuló gazdasági viszonyairól, nem jut eszünkbe, vagy elhessegetjük magunktól azt a kényelmetlen gondolatot, hogy a viszonyok javulását nem érzi meg itt a közelünkben 20.000 *színylődő, szenvedő, önerejéből tehetetlen, fertőző beteg ember, aki csak azt érzi, hogy nem törődnek vele, hogy nincs lakása, vagy nem tudja azt fizetni s hogy drága a kenyér.* Ezekről csak azok tudnak, akik felkutatják, meghallgatják őket és aki türelemmel meghallgatja panaszszavukat, végigszenved velük szenvedéseiket, máris enyhített keserőségükön.

Székesfővárosunk V. kerületében az előljáró bizalma folytán egy éve folyik már a rendszeres szegénygondozás. és szólhat-e valami jobban a munka mellett, mint az a tény, hogy az *Életvédelmi Iroda 4 havi működésének kimutatása szerint, ebből a kerületből atig került ki öngyilkos.*

Ezek után kérdezem. *kell-e szociális munka Magyarországon, kell-e rendszeres szegénygondozás Budapesten?* Szeretném felrázni a társadalmat is, hogy szociális kötelességeinek tudatára ébredjen. A jótékonykodás önkielégítő érzést adó korszaka letűnt, ma más kell, — ma az emberi szolidaritás érzésére van szükség. Kötelesség- és felelősségérzetre. Közöm van mindenkihez, aki él, aki szenved, aki Isten teremtménye, aki magyar! Szeretném azt mondani azoknak, akiknek megértésétől függ a szociális munka beállítása, hogy vétkeznek, ha megállítanak azon a féluton, amelyen elibük mentünk, — ha eltakarják szemeiket és bedugják füleiket a minden oldalról feléjük hangzó segélykiáltások elől.